

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa A. Ś.
przeciwko Skarbowi Państwa - Prokuratorowi Okręgowemu w K.
o zobowiązanie i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 10 lutego 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z
dnia 29 maja 2015 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 780,- (siedemset osiemdziesiąt) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód A. Ś. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 29 maja 2015 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 4 listopada 2014 r., którym oddalono powództwo przeciwko Skarbowi Państwa – Prokuratorowi Okręgowemu w K. o zobowiązanie do zaniechania działań naruszających dobra osobiste (czci i dobrego imienia) powoda, do złożenia przeprosin we wskazanej formie oraz zasądzenie na rzecz K. Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami kwoty 10.000 zł.

Sąd Najwyższy, oceniając – na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. – skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania powód oparł na przyczynach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Co do pierwszej z nich podniósł, że w sprawie występują dwa istotne zagadnienia prawne związane z charakterem pism wydawanych przez prokuratora. Skarżący wyraził wątpliwość, czy każde takie pismo – niezależnie od jego treści – powinno być uznawane za mieszczące się w ramach działania w celu ochrony praworządności i interesu społecznego, a także czy sama treść pisma może świadczyć o bezprawności działań prokuratora. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które wiąże się z określonym przepisem prawnym i ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej ale i innych podobnych spraw, wymaga precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002,

nr 1, poz. 11). W zasadzie powinno to być zagadnienie nowe, o charakterze rzeczywistym, a nie teoretycznym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi zawierać odrębne, pogłębione wywody wskazujące na zaistnienie powołanych okoliczności, uzasadniających przyjęcie skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Skarżący sformułował wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania w sposób niewystarczający. Nie wskazał nawet przepisów prawa, z których wynikają jego wątpliwości, co uniemożliwia Sądowi Najwyższemu dokonania oceny zasadności podniesionych przez niego twierdzeń.

Powołanie się na przesłankę istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa – mimo wystąpienia takiej potrzeby – nie doczekał się wykładni albo że niejednolita jego interpretacja wywołuje w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych rozbieżności w judykaturze, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności, zawierającej szczegółowe omówienie, na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, a w przypadku istnienia rozbieżności w judykaturze przytoczenia odpowiednich orzeczeń (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, nie publ.; z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009, nr 3-4, poz. 43; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06; z dnia 30 maja 2005 r., I PK 23/05, nie publ.). Rozbieżność przedstawiona przez powoda ma charakter pozorny. Skarżący nie wskazał w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na istnienie

judykatów, które uzasadniałyby stanowisko przeciwne od zajętego przez sąd orzekający, który stwierdził, że merytoryczna treść czynności organu musi być zgodna z obowiązującym prawem, w którym mieszczą się także normy chroniące dobra osobiste. Podniósł jedynie, że w jego sprawie Sąd Apelacyjny w [...] dokonał oceny, że treści wyrażone przez prokuratora mieściły się w granicach prawa, jako spełniające ustawowy cel dążenia do ochrony praworządności. Zatem uzasadnienie tej części wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania dotyczy oceny okoliczności faktycznych sprawy i nie może stać się przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego na mocy art. 398³ § 3 k.p.c.

Z kolei przyczyna oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym jego zdaniem Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią juretryczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia. Argumentacja przedstawiona przez powoda zawiera znaczące braki. Przede wszystkim stanowi ona podsumowanie poprzedzających ją rozważań a nie wyartykułowanie nowej samodzielnej przyczyny uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania. Przejawia się to w ogólnikowym ujęciu sytuacji powoda oraz w całkowitym braku odniesienia się do poszczególnych przepisów prawa i ich naruszeń. Taki stopień generalizacji wniosku uniemożliwia Sądowi Najwyższemu dokonanie oceny argumentów powoda pod kątem oczywistej zasadności przedstawionej skargi.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. a *contrario* odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania oraz orzekł o kosztach

postępowania kasacyjnego w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).

[l.n]